

Košický zborový list

„A ty, Betlehem, v judskej krajine, vôbec nie si najmenší medzi judskými poprednými mestami, lebo z teba vyjde vodca, ktorý bude pastierom môjho ľudu, Izraela.“ (Mt 2,6)

Svetoslav Veigl

JEMU JEDINÉMU

Na počiatku bolo Slovo,
ktoré dychom, vôľou všetko tvorí.
Jemu jedinému sa klania
um i srdce,
vesmír i slnce, mesiac,
všetky tvory.

Proste a dostanete
v plnosti, akú len Slovo dáva.
Radosť srdca,
jediná opravdivá sláva.

V hĺbinách Slova večnosť zvoní –
pri prameni živej vody
spoznáte pravdu.
Pravda vás vyslobodí.

PREČO PRIŠIEL JEŽIŠ NA TÚTO ZEM?

„Zlodej prichádza, len aby kradol, zabíjal a hubil, a ja som prišiel, aby život mali a hojne mali.“ Ján 10,10

Aj tento rok k nám prichádzajú Vianoce. Budú iné ako po iné roky? Mnohí ľudia chcú mať Vianoce čím skôr za sebou. Prečo? To, čo sa odohráva pred Vianocami, sa nedá často nazvať inak ako neskutočným zhomom za pominuteľnými vecami. Pravý obsah adventu a Vianoc sa vytratil. Ľuďom chýba pravý duchovný náboj Vianoc. Nie všetkým, ale mnohým určite. Ľudia sa snažia dobehnúť to, čo počas uplynulého roka zameškali. Deficit pozornosti, lásky, ktorý býva zjavným počas roka, chcú mnohí voči svojim blízkym dohnať prostredníctvom mimoriadneho záujmu pozornosťami, drahými darčekom a podobne. Dá sa vôbec dohnať to, čo človek počas roka zamešká?

V tomto svete sú evidentne veľké rozdiely. V terminológii obchodu sú veľmi známymi pojmi: strata a zisk. Človek môže počas svojho života veľa získať, ale aj veľa stratiť. Čo môže získať a čo môže stratiť? Môže získať

pominuteľné veci: peniaze, majetok, poklady, celý svet, alebo aj nepominuteľný večný život. Rovnako stratiť nielen časné, ale i večné hodnoty, ak neprijme Ježiša Krista za svojho osobného Spasiteľa. Koľkí z nás, ktorí čítame tieto riadky, môžeme s istotou vyhlásiť: „Ja mám večný život.“ Je to odvážne? Ježiš hovorí: „Kto verí vo mňa, má večný život.“ Ak ho ešte niekto nemá, môže ho získať, ako Boží dar aj počas týchto Vianoc. Boh ponúka večný život aj počas týchto Vianoc každému, ale zvlášť tomu, kto o večný život stojí.

Diabol a jeho služobníci prišli a prichádzajú do sveta preto, aby kradli, zabíjali, hubili a pripravili človeka o časný i večný život. Bol to diabol, ktorý Bohom stvoreného človeka v raji najprv podvie-dol, ukradol mu pokoj, priniesol bolesť, smrť a večné zatratenie. Ježiš v podobenstve o dobrom Pastierovi prirovnáva všetkých, ktorí boli pred Ním s nárokom na vodcovstvo (rabínov, vodcov

náboženských strán a i.) k zlodejom, ktorí myslia len na seba. Jn 10,1 (Ide tu o násilnú sebeckosť).

Naproti tomu Ježiš Kristus prišiel do tohto sveta z neba v plnosti časov podľa Božích zaslúbení ako Spasiteľ sveta. Prečo? Preto, aby priniesol ľuďom skutočný život podľa Božieho večného plánu, aby ľudia mali život hojne, aby získali večný život.

S príchodom tohoročného adventu a Vianoc nemôžeme nemyslieť na to, čo sme získali, alebo stratili v pomaly sa končiacom roku 2008. Najprv si však položíme otázku. Čo sme od tohto roka očakávali? Ako sa splnili naše vzájomné želania, ktoré sme si v jeho úvode želali? Modlili sme sa doma, v chráme v modlitebnom spoločenstve počas aliančného modlitebného týždňa, či na spoločnej ekumenickej bohoslužbe. Prosili sme o novú milosť a požehnanie. Nový rok priniesol aj nové zmeny. Nemyslím iba na zmeny po generálnych voľbách v našej cirkvi, ale najmä na neblahé a narušené medziľudské vzťahy v celospoločenskom dianí našej krajiny. Nebol to pokúšiteľ, ktorý nás ako zlodej naraz pripravil o náš pokoj, o náš čas s Bohom, doma, na spoločných zhromaždeniach v kostole, na biblických hodinách, či iných príležitostiach? Čo sme získali v zbore po hospodárskej, ale najmä po duchovnej stránke? Počítali sme iba so ziskom a stratou v hospodárení, alebo aj so ziskami a stratami na poli viery? Koľko duší sme dokázali v minulom roku priviesť svojou vierou a životom k Ježišovi, ale aj do nášho spoločného zhromaždenia? Modlili sme sa nielen za úrodu na našich poliach, sadoch, viniciach, ale aj za úrodu na duchovnom poli. Pán nás požehnal novou úrodou

chleba a vína. Čo sa však urodilo na duchovnom poli v našom zbore? Získali sme niekoho? Aký je náš život? Plný, alebo prázdny? Náš život môže byť plný zhonu, naháňaním sa za dočasnými vecami, ale môže byť plný života v Kristovi. Čím bol naplnený ten náš? Život môže byť aj životom s veľmi prázdny obsahom. Taký život je životom, žitým bez Boha, bez živého spoločenstva so živým Bohom. Zaznamenali sme nielen kvantitatívny, ale aj kvalitatívny rast v našom duchovnom živote osobnom i zborovom? Pán Ježiš prišiel do sveta, aby sme mali život v hojnej miere. Neznamená to v prvom rade hojnosť po telesnej stránke, veď vieme, akým požehnaným bol napríklad Jób, či iní, ale ide o bohatstvo neporušiteľné v Ježišovi Kristovi.

Tento svet a ľudia v ňom prežívajú v posledných časoch vážnu krízu. Ide snáď iba o finančnú krízu? Pod povrchom finančnej krízy sa hlboko skrýva kríza duchovná. Ľudstvo prežíva krízu v osobných vzťahoch, v manželstvách, v rodinách, v spoločnosti, v krajinách celého sveta. Ježiš prišiel do tohto sveta vtedy, keď vládla veľká tma hriechu a prišiel do tohto sveta preto, aby vyriešil najväčšiu krízu ľudského života hriechu a večného odsúdenia človeka skrze svoj prvý príchod, dokonalou obeťou na Golgotskom križi a svojím slávnym zmŕtvychvstaním.

Čo znamenajú slová Pána Ježiša: „aby život mali a hojne mali?“ Ten, pre koho je Ježiš dobrým Pastierom, nebude mať nedostatku. Prečo? Preto, že Ho nielen počúva, ale Ho všade nasleduje. Kam ide Ježiš, tam ide aj Jeho nasledovník. Ježiš sa ako dobrý Pastier postará o to, čo Jeho nasledovník skutočne potrebuje. Ako o jeho telo, tak aj

o dušu. Zelené pastvy, osviežujúce vody, občerstvenie duše sú pripravené pre každú dušu, ktorá sa nechá viesť Ježišom aj cez temné údolie života, lebo On je s tou dušou. Immanuel znamená: Boh s nami. Ježišov prút a palica slúžia k vedeniu i zavracaniu Jeho ovečiek zo zlých ciest na cestu, vedúcu do večného života. Čo je na konci tej cesty pod vedením dobrého Pastiera? Večná radosť v nebi. Čoskoro vstúpime do nového roku 2009. Ak v ňom vykročíme a pôjdeme stále za dobrým Pastierom, ak Ho budeme nasledovať po jeho cestách, nemusíme sa báť neznámej budúcnosti, ktorá nás čaká. S Ježišom je budúcnosť jasná a večná.

*Mgr. Jaroslav Széles,
ref. duchovný*

Z UDALOSTÍ ZBORU (september – december)

Mesiac reformácie nám tohto roku akosi nevyšiel. Snaha bola, ako ste o tom mohli čítať v Plánoch, na najbližšie obdobie v minulom čísle nášho Zborového listu. Žiaľ, naši evanjelickí bratia kvôli iným služobným povinnostiam neprijali naše pozvanie.

Aspoň tradíciu spoločnej bohoslužby a stretávania sa s maďarským zborom sme dodržali a dňa **31. októbra 2008** sme spoločne oslávili pamiatku reformácie. Kázňou slova Božieho poslúžili: Mgr. Erika Domonkošová a ThMgr. Zoltán Orémus. Po bohoslužbe sme sa zišli v priestoroch Zborovej siene Maďarského farského úradu, kde sme hovorili o význame reformácie pre nás.

- 9. XI. 2008 – vystúpenie spevokolu vo Vyšnom Čaji.
- 20.-23. XI. 2008 – Maďarský cirkevný zbor si na evanjelizačné večery pozval duchovného

z maďarského zboru v Pasaréte Kálmána Cseriho. Brat farár prijal aj naše pozvanie a dňa 23. XI. 2008 poslážil medzi nami na predpoludňajšej bohoslužbe.

- 30. XI. 2008 – nový cirkevný rok sme privítali adventnou bohoslužbou spojenou s vysluhovaním Svätej Večere Pánovej.
- 6. XII. 2008 – deti a mládež sa stretli na Farskom úrade, aby sa pripravili na adventný program, ale aj preto, aby mohli vďačiť nášmu Pánovi za možnosť prežívať spoločenstvo so svojimi rovesníkmi.

- 7. XII. 2008 – členovia nášho zboru si mohli pozrieť adventný program našich detí.
- 7. XII. 2008 – naše pozvanie prijal brat farár ThMgr. Marián Hamari, novozvolený zástupca biskupa, ktorý medzi nami poslážil Božím slovom, ako aj predstavením svojej práce pod názvom Tradícia a nádej. K obsahu tohto elaborátu sa mohli vyjadriť aj členovia nášho zboru.
- 14. XII. 2008 – Svätá Večera pre starších a chorých členov nášho zboru, ko aj pre tých, ktorí vedľa, že počas vianočných sviatkov nebudú môcť byť účastní Stola milosti.

- 21. XII. 2008 – Konfirmácia dospelých.

*Spracovala:
Mgr. Erika Domonkošová*

UZNESENIA

z presbyterskej schôdze zo dňa 12. novembra 2008

- **21/2008:** Presbytérium Slovenského reformovaného cirkevného zboru v Košiciach poveruje vedenie zboru rokovať so zástupcami Maďarského reformovaného cirkevného zboru v Košiciach o možnosti výstavby Farského úradu pre Slovenský reformovaný cirkevný zbor v areáli Maďarského reformovaného cirkevného zboru na Kováčskej 15 v Košiciach. Zároveň je potrebné dohodnúť dočasné vyučovanie konfirmačnej prípravy, nedeľnej besiedky a nácviku spevokolu v zborovej sieni Maďarského reformovaného cirkevného zboru v Košiciach.
- **22/2008:** Presbytérium schvaľuje príspevok na bývanie pre kaplána vo výške 1 000,- Sk.
- **23/2008:** Reformovaná cirkev je jedna z cirkví na Slovensku, v ktorej sú zastúpení Slováci aj Maďari, a spoločenskopolitická situácia, ktorá je momentálne veľmi napätá, neprispieva k pokoju v našej cirkvi. Presbytérium poveruje vedenie zboru a Ing. Júliusa Dučaya, ako aj Ing. Júliusa Molnára, aby spolu skoncipovali list, v ktorom požiadajú Synodu RKC na Slovensku o vynaloženie úsilia o upokojenie vzťahov medzi slovenským a maďarským národom.

*Na základe zápisnice spracovala:
Mgr. Erika Domonkošová*

PLÁNY NA NAJBLIŽŠIE OBDOBIE

Plánované aktivity v prvom štvrtroku r. 2009

Január

- víkendový pobyt našich detí,
- 11. 01. novoročné stretnutie členov zboru na Kováčskej 69,
- 11.-18. 01. - aliančný modlitebný týždeň,
- 19. 01. ekumenická Bohoslužba slova,
- zasadnutie finančnej komisie,

Február

- presbyterská schôdza,
- zborová vizitácia,
- stretnutie s ECAV,

Marec

- ekumenický deň modlitieb,
- evanjelizácia Pro Christ 2009,
- pašiový večer Božieho slova a hudby.

Mgr. Erika Domonkošová

OL'GA SZÉLESOVÁ

Na hranici (cirkevného roka)

Niečo sa končí,
niečo sa začína...

Kedy sa končí ľudská vina?
Môže to vyvolať úsmev či
smiech,

no nikdy nekončí sa ľudský
hriech.

Je ako priepasť bezodná...
hriech, ten hranice, žiaľ,
nepozná.

I keď...

Niečo sa končí, niečo začína...
iba milosťou končí sa vina.

ARANKA ČIŽMÁROVÁ

1. *Ludia vás stretávajú v kostole, poznajú vás ako presbyterov, ale málo o vás vedia ako o ľuďoch. Prezradte nám niečo o sebe, aby ste nám boli bližší.*

Narodila som sa v kalvínskej rodine v Bohdanovciach, kde som bola aj konfirmovaná. Od detstva mi moji starí rodičia, ako aj rodičia vstepovali lásku k Bohu, a preto návšteva kostola v našej rodine nebola ničím výnimočným. Bolo to niečo, čo patrilo k nášmu životu. V Košiciach žijem 36 rokov. Bohoslužby som ale navštevovala v rodnej obci, kde moje dcéry začali absolvovať výučbu náboženstva a neskôr konfirmačnú prípravu, ktorá sa konala vždy v sobotu ráno. Posledných asi 20 rokov sa zúčastňujem na bohoslužbách v Reformovanom cirkevnom zbore v Košiciach.

2. *Kedy a prečo ste sa rozhodli stať sa presbyterom?*

Kedy a prečo som sa rozhodla stať sa presbyterkou? Po nedeľnej bohoslužbe ma oslovila pani kurátorka s tým, či by som nechcela túto úlohu prijať. Samozrejme, nechala mi 1 týždeň na rozmyslenie. Už po príchode z kostola som však bola rozhodnutá, že túto funkciu prijmem, aj keď viem, že je to práca náročná a zodpovedná. Je mi to známe z detstva, keďže môj otec bol dlhé roky presbyterom a z toho vyše 20 rokov zastával funkciu kurátora.

3. *Aké sú vaše plány pre súčasné volebné obdobie? Čím by ste chceli pomôcť nášmu zboru?*

Čím by som chcela pomôcť nášmu zboru? Vo všetkom, čo bude v mojich silách. V prvom rade presadiť vyučovanie náboženstva aj na iných školách ako doposiaľ. Sú školy, kde bolo v minulosti dostatok detí, a náboženstvo sa tam nevyučovalo, čo sa neskôr odzrkadlilo aj v tom, že tieto deti ne navštevovali ani konfirmačnú prípravu. Je to veľká škoda. Zúčastňujem sa na nácviku v spevokole a pracujem v redakčnej rade Zborového listu.

4. *V čom by mal zbor pomôcť presbytériu?*

V čom by mal zbor pomôcť presbytériu? Najlepšie svojou účasťou na bohoslužbách a iných príležitostiach, ako aj pri nácviku piesní v spevokole. Ďalej je to práca okolo nášho pozemku a výstavby nového kostola.

5. *Aké je vaše životné krédo? Ktorý biblický verš vám pomáhal zvládnuť ťažké životné situácie?*

Ktorý biblický verš mi pomohol zvládnuť ťažké životné situácie? Je veľa takých biblických veršov, ktoré mi pomohli prekonať ťažké a zložité situácie v živote, no najviac mi pomáhal aj pomáha text piesne č. 343: „Drahý Pane Ježišu, k Tebe sa vždy utiekam.“

JOZEF ZUBEL

1. Narodil som sa v roku 1966 v Košiciach. Vyrastal som v kresťanskej rodine, kde ma moji rodičia aj starí rodičia viedli k Pánovi. Často ma brávali do chrámu aj s mojím bratom. Vyštudoval som ako strojný mechanik v ZŤS. V roku 1991 som utrpel veľmi vážne zranenia pri ťažkej autonehode, ktorá zanechala na mojom zdraví trvalé následky, avšak s Božou pomocou a modlitbami mojich rodičov a blízkych som sa čiastočne uzdravil. V roku 2001 som uzavrel manželstvo v našom reformovanom kostole a máme dva a pol ročnú dcérku. Taktiež už 6 rokov s pokorným srdcom slúžim na Pánovej vinici ako kostolník.

2. Keď ma oslovil pán farár, aby som sa stal členom presbytéria, prijal som to s veľkou vážnosťou a zodpovednosťou.

3. Rád by som sa zapojil vo veci výstavby nového kostola na Bardejovskej ulici, avšak môj zdravotný stav mi to nie vždy dovolí. Napriek tomu moji rodičia sa intenzívne zapájajú na prácach na pozemku nového kostola.

4. Zbor by sa mohol viac zapájať na modlitebných stretnutiach, pri pripravách rodinného typu, tak, ako je to v kresťanských rodinách zvykom.

5. Mojm životným krédom a krédom celej mojej rodiny je: „Ja a môj dom budeme slúžiť verne Hospodinovi.“

*Zhovárala sa:
Mgr. Erika Domonkošová*

SLÁVA NA VÝSOSTIACH BOHU

Asi takto znel spev anjelov na betlehemskej poli. V titule tohto článku čítame slová: „Sláva na výsostiach Bohu“ – po hebrejsky, lebo asi v tejto reči spievali nebeské zástupy. Ani nie preto, že v nebi sa hovorí po hebrejsky, ale je to reč židovského národa a tejto reči rozumeli jednoduchí pastieri, ktorým bolo radostné posolstvo adresované. Teda anjeli nespievali po slovensky ani po česky. Škoda – či ani nie, lebo by stúpila naša pýcha pred všetkými národmi sveta, cítili by sme sa privilegovaní pred Bohom. A nezaznelo tam ani zvučné slovo: „Glória“ v reči rímskeho národa, ktorý vtedy vládol aj v tej krajine, ani v „novozákonnej“ gréčtine slovo „doxa“, hoci je to reč Biblie a apoštolov, ktorí ju písali. Pán Boh si vyvolil malý židovský národ. Apropos, existuje židovský národ vôbec? Ved' donedávna nemal ani svoju zjednocujúcu reč, ani územie, kde by zorganizoval svoj štát, ba ani jednotlivú kultúru, lebo Židia obyčajne splynuli s národmi, kde žili, hovorili ich rečou, aj citovo sa stotožnili s nimi. Áno aj nie. Ved' Židia vždy boli a zostali Židmi, osobitnou spoločnosťou, ťažko definovateľnou. A čo je vôbec národ, dá sa jednoznačne definovať? Ak sa prejdeme po našom cintoríne a čítame nápisy na pomníkoch. Mená a najmä priezviská ľudí, ktorí pod nimi odpočívajú. A sú tam aj mená slovenské, ale text je maďarský. Ale aj naopak: Priezviská maďarské, ale text je slovenský. Lahko si domyslíme, o čom to svedčí. Nositeľ tých mien splynul s druhým národom, v prostredí ktorého žil, kde sa priženil, povedzme: Takto splynuli s inými národmi nielen

jednotlivci, ale nie raz aj celé národy. Vymreli? Nevymreli, iba splynuli, zanikli ako samostatná veličina. To sú len ľudské úvahy, ktorými chcem sebe aj vám ilustrovať, ako ťažko ohraničený je pojem „národ“ – dnes je tu, za nejaký čas však môže zaniknúť. Tak ako zanikli neraz mocné i početné národy a dnes už nevieme, ako vyzerali, akou rečou hovorili a akú mali kultúru. Pritom však milujeme svoj národ, v ktorom sme sa narodili, kam patríme, a sme radi, že v jeho prostredí máme svoj domov. Dnes oživa národnostné cítenie. Myslím si, že nie je na tom nič zlé, ak cítime zvláštne puto príslušnosti k svojmu národu, ak sa k nemu hlásime, ak pociťujeme aj akýsi dlh, záväzok voči nemu. Ba že sa nám páči aj zvuk rodnej reči, prejavy národnej kultúry, jeho piesne, umenie, nadaní vedci, technici a iní predstavitelia, na ktorých sme hrdí. Ved' malé a veľké národy sa nerozišli náhodou, bez Božej vôle, Pán Boh má s nimi svoje plány. Nechcem sa tak púšťať do teoretizovania o pojme národ, chcel by som však, aby sme pochopili, aké úmysly mal a má Pán Boh s vyvoleným národom izraelským a ostatnými – aj naším. A napokon, nie je bez významu ani to, že radosť betlehemskej pastierov sa stala radosťou všetkého ľudu, všetkého ľudstva, všetkých vekov a pokolení a stáva sa aj našou radosťou. Už Abrahám dostal od Boha zaslúbenie, že ho učini veľkým národom. (Gen 12,2). Teda, že sa stane praotcom celého národa. O pár kapitol ďalej (Gen 17,4) však čítame: Budeš otcom mnohých národov.“ Ale ktorých? Arabi pokladajú Abraháma aj za svojho praotca (po Iz-

raelovi). Podľa listu Galatským je otcom všetkých veriacich, nielen Arabov, teda národov semitského jazyka. Ak veríš v Pána Ježiša vierou Abrahámovou, aj ty patíš k jeho semenu, teda potomkom. Tu je už národ duchovnou veličinou, nezávislou od reči a od štátneho územia. Ak sme v Kristovi, sme svätým národom, Jeho vlastným ľuďom (I.Pt 1,9), aby sme zvestovali cnostné skutky Toho, ktorý nás povolal. Tak sa vlastne pridávame k húfu pastierov, ktorí si radostnú zvesť o narodení Mesiasa nenechali pre seba, ale šírili ju ďalej. Nuž, pojem národ má svoje hranice, ešte k tomu dosť hmlisté a neurčité. Ale je to predsa len priestor. Hoci ohraničený (či práve preto)?, je milý a vzácny. Vzácny je aj v tom zmysle, že nám poskytuje jedinečnú príležitosť nielen sa tu vidieť, „realizovať“ a potešiť, ale aj poslúžiť. Poslúžiť svojmu národu, akýkoľvek je, ale je náš. Tu sme doma, tu si rozumieme, tu čerpáme istotu domova a tu sme aj povinní poslúžiť svojim prínosom. My kresťania najlepšie urobíme, keď namiesto vyhroteného, a preto aj nebezpečného nacionalizmu milujeme svoj národ inak a slúžime mu v pokore. Asi tak ako apoštol Pavol, keď vyznáva lásku k svojmu národu: „Túžbou môjho srdca a prosbou k môjmu Bohu je, aby sme boli spasení.“ (Rím 10,1). Takto milovať svoj národ môžeme, ba musíme. Sprostredkovať mu Spasiteľa a spásu. A to sme povinní. Uvedomme si to nanovo a najmä teraz, keď si pripomínáme hore citovanú anjelskú zvesť.

*Mgr. Dušan Brna,
reformovaný kaplán*

ANGELA BOROVSKÁ VIANOČNÝ ČAS

Nad tým adventným vencom anjeli sa vznášajú a prinášajú svetu správu, že Ježiš sa narodil.

Ten najdrahší Boží Syn, by nás z hriechov vykúpil. „Hosanna“ spievajú.

Vianočný čas, ten vzácny čas je požehnaním pre každého z nás.

Lebo Pán, Spasiteľ sa narodil, aby On v ľudských srdciach žil, aby nás z našich hriechov vykúpil.

Tvoj pokoj nech vstúpi do našich srdc. Obdar nás ním, Pane náš, nech zahoria k Tebe láskou naše srdcia. A nech zaznie hlahol nášho spevu na Tvoju chválu, Bože náš.

Vianočný čas, čas lásky a pokoja.

Daj, Pane, by tieto sviatky zahojili všetky rany sváru, hnevu, rozbroja. Aby zavládol len pokoj v nás, na Tvoju chválu, Otče náš.

Nech Tvoji anjeli uvijú aj pre nás veniec spásy, Pane.

Až raz uvidíme Tvoju tvár.

Nech nás uvedú tam v Tvoju slávu

a obdaria nás tým víťazným vencom

Tvojej slávy, kde je aj náš drahý Pán.

Amen.

SPEVOKOL VO VYŠNOM ČAJI

Náš spevokol s radosťou prijal pozvanie pani farárky Alžbety Lucskayovej a dňa 9. XI. 2008 navštívil Reformovaný cirkevný zbor vo Vyšnom Čaji. Na tento deň sme sa zodpovedne pripravili a tešilo nás, že našimi krásnymi piesňami môžeme vďaka pánovi kantorovi G. Szakálovi urobiť radosť a potešiť aj veriacich z iného reformovaného zboru. Obec Vyšný Čaj je vzdialená približne 18 km od Košíc a 60% obyvateľov je reformovaného vierovyznania. Od roku 2005 je tento reformovaný zbor samostatnou matkocirkvou. Veľmi milé prijatie sa nám dostalo už pri vstupe do kostola od kurátora zboru pána Pócsa. Na úvod bohoslužby pán kurátor privítal a predstavil náš spevokol a pani farárku Mgr. Eriku Domonkošovú.

Bohoslužba sa začala modlitbou miestnej pani farárky a piesňami s jej doprovodom na organe. Náš spevokol sa celkom prezentoval siedmimi piesňami. Pred kázňou to boli 3 piesne. Slovom Božím poslúžila pani farárka Erika Domonkošová na základe II. Kr 5,3-4. Po kázni odzneli v podaní nášho spevokolu 4 piesne, doplnené básňou Ley Konrádyovej, našej recitátorky. Záverečnou piesňou vystúpenia bola naša tzv. hymna: „Veľký je Boh.“

Na záver bohoslužby nám pani farárka Lucskayová v mene celého ich zboru veľmi pekne poďakovala za našu účasť a program a pozvala nás na krátke posedenie, ktoré bolo pripravené v priestoroch Obecného úradu. Privítal nás starosta obce pán Ladislav Mihok, ktorý nás v úvode svojho prejavu stručne oboznámil

s históriou a súčasným životom obyvateľov obce Vyšný Čaj. Posedenie v prítomnosti všetkých presbyterov, kurátora a starostu obce bolo nesmierne milé a radosťné. Cítili sme sa s týmito ľuďmi veľmi príjemne, bol to pre nás neskutočný zážitok a ani sa nám nechcelo odísť od týchto milých ľudí.

Nech ich Pán požehná

Aranka Čižmárová

TIBOR SABOVIK VIANOČNÝ DAR (Iz 34)

Drahý náš nebeský Otče, kto Tvojej milosti porozumieť môže?
Nevážime si dni nášho života, ktoré nám dáva Tvoja dobrota.

Uberáme sa hriešnou cestou a nedbáme, že nie tou úzkou. Zastav a očisti nás od poblúdenia, vieme, že to nie je cesta spasenia.

Závdavok večnosti v Synovi dávaš, aj v Písme napomínania rôzne máš. No my ľudia sa poučiť nevieme a dar spasenia vážne neberieme.

V Tvojich rukách je život náš, Ty s duchom naším narábaš. Všetci sme dielom Tvojich rúk, tu je nádej zbaviť sa večných múk.

Otváraj nám srdcia, Ježišu zrodený, lebo zomrieme ako neospravedlnení. Nádej ešte my máme v Tvojej milosti,

dopraj, nech to Slovo sa nám
srdca zhostí.

Dar spasenia v Mesiášovi nám
daný,
vieme, veď aj kazateľmi sme
napomínaní.

Ľudské nechajme tým, čo
o Ňom nevedia,
no skutky a viera nech za nás
hovoria.

Zobud'te sa hneď, sestry, bratia
milí,
Darom v Synovi nepohrdnite
v tejto chvíli,
lebo zajtra už tu nemusíte
pobudnúť,
ale so Sudcom sa raz musíte
stretnúť.

ANKETA

*Už dávno sme v Zborovom
liste nezaviedli žiadnu novú
rubriku, však? Robíme tak te-
raz a prichádzame k vám s an-
ketou. Počnúc týmto číslom,
vás každý štvrtrok bude „otra-
vovať“ sestra Juhášová s neja-
kou otázkou, na ktorú, prosí-
me, neodmietnite odpovedať.
Dnes bola naša otázka veľmi
jednoduchá a aktuálna: Čo
pre vás znamenajú Vianoce?*

*Tu sú odpovede niektorých
z vás.*

Vianoce pre mňa znamena-
jú narodenie Spasiteľa Ježi-
ša Krista. Je to úžasné, že po
páde človeka do hriechu pri-
chádza Boh. Sám podáva pad-
lému človeku ruku a ponúka mu
spôsob, ako môže byť vyslobo-
dený z hriechu. Počas vianoč-
ných sviatkov by sme si viac
ako inokedy mali uvedomiť, že
narodením Pána Ježiša Krista

dostávame ten najcennejší dar
– dar večného života. Myslím,
že pravá podstata Vianoc je vy-
jadrená vo verši: „Porodí Syna
a dáš Mu meno Ježiš: Lebo On
vyslobodí svoj ľud z hriechov.“
(Mt 1,21)

I. Klein

* * *

Obdobie adventu je na to, aby
sme sa skutočne zamýšľali nad
tým, čo pre nás znamenajú Via-
noce. Pre mňa osobne pokoj,
lásku, nádej, radosť, vernosť,
pomoc, vyslobodenie, záchra-
nu, spasenie. A k tomu všetké-
mu nie je potrebné nič viac, iba
veriť a čerpať.

M. Judičáková

* * *

Vianoce sú sviatky narodenia
nášho Pána Ježiša Krista. Pre
mňa majú inú hodnotu ako len
nákup darčiekov a materiálnych
hodnôt. Vianoce sú sviatky po-
koja, mieru a radosti. Teším sa,
ako ich prežijem v kruhu svojej
rodiny. Modlitbami a vianoč-
nými piesňami budem chváliť
narodenie nášho Pána Ježiša
Krista na Jeho slávu.

A. Pinkovská

* * *

Pre mňa osobne veľa. Ja vo
svojom vnútri rozdeľujem Via-
noce na dve časti, a to duchov-
nú a prežívanie v skutočnom
živote. Po duchovnej stránke sú
pre mňa Vianoce časom radosti
a očakávania narodenia nášho
Spasiteľa Ježiška. Čas plný ná-
deje a dávania si nových sľubov
pre život s vierou v lepšiu budúcnosť
a naplnením radosti v srdci,
že náš Pán Ježiš Kristus je so
mnou a nikdy ma neopustí.

Moja radosť z Vianoc v sku-
točnom živote má nedobré
spomienky na moje detstvo,
ktoré vo mne zanechalo pocit
nespravodlivosti a márneho te-
šenia sa na Vianoce. Boli sme
chudobnejší, a tak som nedo-
stal pod stromček mnou oča-
kávaný darček, aj keď som bol
dobrý. A nespravodlivosť som
videl v tom, že moji kamaráti
z dvora boli podstatne horší, ale
bohatší, a tí dostali veľké darče-
ky, aj keď si ich nezaslúžili. Pre-
žívanie Vianoc spolu s mojou
rodinou je darom od Boha, keď
Ho neustále prosím o silu a po-
žehnanie.

Dr. A. Florek

* * *

Vianoce sú pre mňa obdobím
nádychu. Keďže som študent-
kou, predvianočné obdobie je
plné zápočtov a učenia sa. Po-
čas 3 vianočných dní sa snažím
aspoň trochu si oddýchnuť –
hneď potom, ako je navarené,
napečené a upratané. Potom
nasleduje obdobie príprav na
skúšky a s ním aj nádej, že až
doštudujem, budem sa môcť
sústrediť na Oslávenca Vianoc.

Anonym

* * *

Odpoviem krátko. To, čo pre
veriaceho kresťana. Ak Pán dá,
budeme spolu s rodinou dcéry
Aleny požívať milosť Božiu, veď
nám poslal Spasiteľa Ježiša
Krista pre našu záchranu.

Ale oveľa viac rezonuje vo
mne myšlienka, ako prebudiť
tých asi 7 000 reformovaných
– kalvínov – v meste Košice,
ktorí si asi neuvedomujú svoje
spasenie či zatratenie. Dávam
impulz na verejnú diskusiu no-

vému vedeniu cirkvi, aby sa pokúsilo s týmto stavom niečo urobiť, hoci aj iným spôsobom, ako je len kázanie niektorým prítomným. Však za obdobie od roku 1952, odkedy tu žijem, mesto vzrástlo viac ako päťnásobne, ale v kostole v oboch zboroch to nevidieť. Naš predchádzajúci farár Mgr. Zoltán Orémus, keď sa dozvedel, že pri sčítaní ľudu sa prihlásilo tu k nášmu vierovyznaniu viac ako 6 000 ľudí, hneď poznamenal, že musíme stavať nový kostol, lebo sa nepomestíme. Žiaľ, hoci nás v meste pribúda, v kostole v nedeľu poobede či v stredu je v priemere len asi 20 ľudí. Prosím a zároveň vyzývam našich farárov, kaplána, ako aj pána farára Mgr. Juraja Brecka s dvojmesačníkom Re-Mi-Dia a zástupcu biskupa pána farára ThMgr. Mariána Hamariho so svojim elaborátom „Tradícia a nádej“, aby pomohli v žatve na tomto poli. Verím, že aj náš nový biskup ThMgr. László Fazekas sa k záchrane ľudí v našej cirkvi a v tomto veľkom meste nepostaví bokom.

Príd', Pane, so všetkými svätými. Naplň zodpovedných darmi svojimi, nech oni nájdú spôsob záchranu, aby sa stali aj nevšímať deťmi Tvojimi.

T. Sabovik

* * *

Po každodennom zhone, ktorý prežívame, v čase príprav, čiže v adventnom očakávaní konečne nastáva čas pohody, čas pokoja a čas zamyslenia sa. Je to krásna a radostná atmosféra, keď v kruhu svojej rodiny i blízkych čakáme na Dar, ktorý prichádza od nášho Pána. Je

to Dar, ktorý prináša do našich srdc teplo, lásku, svetlo, radosť i spasenie. Pán posielal v Ježišovi Kristovi medzi nás nielen nášho Stvoriteľa, Vykupiteľa, ale aj Záchrancu, ktorý prichádza v pokore a v tichosti. Vianoce pre mňa znamenajú veľa. Sú to najmä stretnutia s blízkymi. V spomienkach sa vraciame do detstva, medzi svojich najbližších, ktorí, žiaľ, už opustili tento svet. Myslím aj na deti, ktorým mama nerozpráva o narodenom Ježišovi, ani otec nezaspieva tie najkrajšie koledy. Myslím aj na tých, ktorí nemajú ani svoj kútik, kde by privítali svojho Záchrancu.

Nech Evanjelium Vianoc prinesie do našich srdc viac lásky a pokoja. Nech je betlehemská žiara radostným posolstvom o záchrane človeka, o novom človeku, ktorý nám pomáha prinášať žiaru svetla v Ježišovi Kristovi.

E. Červeňáková

* * *

Bratia a sestry,
keď som bol oslovený otázkou, čo pre mňa znamenajú Vianoce, pýtal som sa sám seba: „Prečo ja? Prečo som neodmietol? Kto som ja, aby niekto bol nútený čítať môj hlas?“ Odpoveď prišla po čase: Iste to nie je náhoda, ale skrytá, nezjavná súvislosť! Citát z Biblie, tiež zdanlivo nesúvisiaci s témou Vianoc, hovorí: „A, hľa, z neba bolo počuť hlas: Toto je môj milovaný Syn, v ktorom sa mi zalúbilo.“ (Mt 17,) Toto je veta, ktorá podľa môjho nepodstatného názoru vystihuje všetko, teda i môj vzťah k Vianociam. Viem, že najvýznamnejším sviatkom

všetkých kresťanov je Veľká noc, vzkriesenie Krista Pána. Ale predsa najprv sa musel narodiť... Jemu, nám sa zalúbiť... A to sú pre mňa Vianoce! Svetlý, civilný rozmer Vianoc je tiež príjemný a potešujúci.

- manželka, dcéry, večera, pohoda;
- 1. sviatok – tradične u mamy, brat s rodinou, 2. diel pohody;
- 2. sviatok u svokrovcov – manželkina rodina, 3. diel pohody; Opäť sa veľmi teším! Prepáčte mi moju neskromnosť.

Váš brat Radko

* * *

Vianoce pre mňa znamenajú príchod Pána Ježiša, ktorý nás prišiel vyslobodiť zo všetkých našich hriechov.

Daniel Széles

Zlata Vitězová

ČAS NA MODLITBU

Vtiera sa ticho.

Otváram svoju komôrku.

Tu je môj Pán.

Je všade.

V hlase je mĺkvo –

Iba duša rečie takto:

Vieš o tom, Pane, že Ty...

... Chválim Ho ...

Vieš o tom, Pane, že Ty...

... Velebím Ho...

Vieš o tom, Pane, že Ty...

... milujem Ho...

A vieš o tom, Pane,
že Ty si zmysel života môjho?

KVÍZ PRE DETI

Jarka Tkáčová nám k svojej správnej odpovedi pridala aj niekoľko svojich myšlienok:

Celý svoj život som odovzdala do Božích rúk. Nebol to nijaký zlom v mojom živote, lebo už od malička Pán Boh prichádzal do môjho života – viedli ma k Nemu a učili Jeho slovu, k tomu, čo je správne a nesprávne podľa Biblie, rodičia a babka. Na Neho sa spolieham vždy a vo všetkom. Modlím sa k Nemu, prosiac o pomoc aj odpustenie, lebo nie vždy sa riadim podľa Jeho vôle, ale On ma vypočuje a vždy ma navráti na dobrú cestu, po ktorej sa snažím chodiť. Ďakujem Mu za všetko a hlavne za to, že som Mu mohla odovzdať svoj život, vyznať svoje hriechy a prosiť Ho o obrátenie a o činenie už len spravodlivých skutkov, ktoré sa Mu páčia, a tak žiť na Jeho česť a slávu a bola vďačná Ježišovi za to, čo za mňa urobil, a užitočná pre ľudí – splnením svojho poslania, ktoré mi dal.

Blížia sa Vianoce, keď si pripomíname narodenie Pána Ježiša. Verím, že už každý z Vás pozná vianočný príbeh a nebude pre Vás vôbec náročné nájsť ukryté slová, súvisiace s Vianocami, ktoré sa podarilo ukryť v týchto vetách. Viem, že sa Vám ich podarí nájsť, aj keď niektoré nie sú napísané gramaticky správne.

Ten náš valach vie, zdá sa, všetko.

Jozefína úporne žmolila vreckovku.

Chmáry a mraky ukryli slnko.

Prosíme o nový sneh.

Džbán na mlieko sa cestou rozbil.

Mudr. Ciperka je veľmi dobrý lekár.

Správny chodník má byť poriadne široký.

Jas letiacich svetlušiek nás omráčil.

Celkom slušná cena za retiazku.

V ktorom národe nie je mnoho významných osobností?

ADVENT A VIANOCE

Ako ste mnohí postrehli, tento rok sme my, mladší členovia nášho zboru pripravili pre vás vianočné vystúpenie skôr ako v minulých rokoch. To hlavne preto, lebo sme sa s vami chceli podeliť o to, aké dôležité je práve obdobie adventu, prípravy na Vianoce, ako toto obdobie prežiť a čo môžeme počas neho urobiť.

Uvedomili sme si, že Vianoce nie sú len o atmosfére, darčekoch a výzdobe, ale hlavne o tom, že sa narodil Pán Ježiš, náš Spasiteľ. Jeho narodenie je veľmi dôležité, lebo bez Neho by sme boli všetci stratení. A advent je práve tým obdobím, kedy môžeme viac premýšľať nad tým, prečo sa Pán Ježiš narodil na túto zem, prečo vlastne On, Boží Syn, prišiel ako človek a aký to má význam pre náš život. Máme o tom premýšľať, ale je to aj obdobie, keď môžeme iným ľuďom hovoriť o tom, čo pre nás Pán Ježiš urobil a čo pre nás znamená. Povedať ľuďom o tom, že Pán Boh ich veľmi miluje, a prejať im lásku a pozornosť.

A keďže aj my chceme, aby naši blízki poznali pravý a skutočný zmysel Vianoc a chceme im na tieto Vianoce povedať, ako veľmi ich Boh miluje, spoločne sme sa na našej fare stretli, aby sme pre nich pripravili vianočné pozdravy a pohľadnice.

Prajeme všetkým členom nášho zboru pokojné a požehnané Vianoce, počas ktorých každý z nás objaví ten pravý a skutočný zmysel týchto sviatkov.

Vaše deti a mládežníci

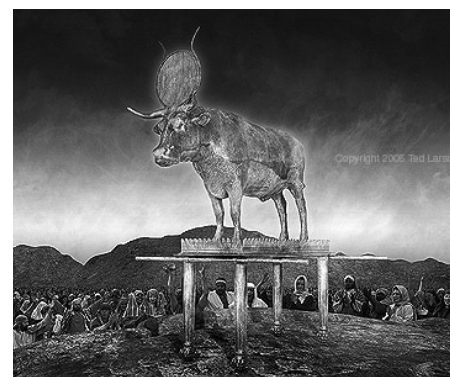
MÁŠ ZLATÉ TEĽA ?

Odpoveď na túto, ale aj iné otázky, súvisiace so životom každého jedného z nás, sme sa vybrali spoločne hľadať v jeden septembrový víkend na Muráň. Aj keď cesta v preplnenom autobuse bola dosť namáhavá a vyčerpávajúca, napokon sme predsa len v dobrej nálade dorazili na miesto, ktoré sa malo stať našim prechodným domovom na nasledujúcich pár dní.

Hneď, ako sme vystúpili z autobusu, nás očarila prekrásna príroda tamojšieho kraja. Na zastávke nás už čakala naša teta domáca, ktorá nás milo privítala a ubytovala nás vo svojom penzióne. Samozrej-

me, že sme cestou poriadne vyhladli, preto sme už netrpezlivo čakali, kedy bude večera, ktorú sme tak ako na každom výlete pripravovali spoločnými silami.

Večer sme sa všetci stretli v spoločenskej miestnosti a spolu sme rozmýšľali nad tým, čo je to modla a aký je rozdiel medzi neživou a bezmocnou modlou a naším živým a mocným Pánom Bohom. Každý jeden z nás si uvedomil, že v našom živote sú veci, ktorým často dávame prednosť pred Bohom, a venujeme im až príliš veľa svojej pozornosti a času. A tak sme našli hneď niekoľko „zlatých teliat“, napríklad

peniaze, počítačové hry, televízne programy, ale aj úspech a kariéru, fyzický vzhľad alebo ľudí.

Na druhý deň ráno sme sa posilnili raňajkami, ktoré nám pripravila služba, a za ktoré sme v modlitbách ďakovali Pánu Bohu. Potom sme sa už všetci usadili, aby sme za-

čali nový deň pri Božom slove a spoločne sme rozoberali príbeh o tom, ako si Izraelci zhotovili zlaté teľa. V uvažovaní nad touto témou sme pokračovali aj na skupinkách, ktoré trvali až do obeda.

Samozrejme sme mali čas aj na spoločné loptové hry na neďalekej lúke. Poobede nás zlákala tamojšia príroda a vybrali sme sa na túru, ktorá ale napokon dopadla celkom inak, ako sme si naplánovali, a len niekoľko jednotlivcov došlo až do cieľa. Keďže sme si chceli domov odniesť aj niečo, čo by nám náš spoločný výlet pripomínalo, večer si každý mohol sám vlastnoručne a podľa svojej fantázie vyrobiť sviečku, čo sa nám aj podarilo. A ako inak sme mohli zakončiť večer, ako spievaním a hrou na gitare s naším pánom farárom.

Ďalšie ráno bolo už o trochu chladnejšie, ale ani to nám nepokazilo náladu. Pokračovali sme v našej téme a hovorili sme o tom, že tak ako Pán Boh videl, že Izraelci si urobili zlaté teľa, tak vidí Pán Boh aj modlu v našom živote. Pred inými ľuďmi ju môžeme skryť a tváriť sa, že je všetko v poriadku, ale pred Ním nie. Pán Boh modly a modloslužbu nenávidí a aj v prvom Božom prikázaní nám prikazuje, že nemáme mať žiadneho boha okrem Neho. Na skupinkách sme spoločne hovorili o tom, ako modla ovplyvňuje náš vzťah s Bohom a či sme ochotní sa jej vzdať a ako to môžeme urobiť.

Poobede sme sa teplo poobliekali a vybrali sme sa vonku, aby sme si zahrali spoločnú hru, v ktorej sme si ešte raz pripomenuli, čo môže byť v dnešnej dobe pre nás modlou.

Trochu uzimení sme sa ponáhľali k rozloženému ohňu, v ktorom každý z nás symbolicky spálil vlastnú modlu – papier v tvare teľaťa, na ktorý každý sám napísal vec, ktorú vo svojom živote vníma ako svoju modlu. Potom nás už čakala výborná opekačka.

V posledný deň výletu sme už boli trochu smutní z toho, že sa budeme musieť rozlúčiť a pobrať sa domov. Tak ako každý spoločný výlet, tak aj tento sme zakončili spoločnými bohoslužbami, na ktorých nám pán farár hovoril o tom, že nestačí len „zbúrať oltár“ našej modly, ale máme sa obrátiť k Bohu a celým srdcom slúžiť Hospodinovi, svojmu Bohu. (Sud 6,26). Posilnení obedom sme sa vybrali sa späť do vody, splní mu nejaké želanie. Farár sa zadiví, že sa jej chce ísť naspäť do tej špi navej vody, ale potom ju pustí a vysloví svoje pranie:

Sme veľmi radi, že na tomto výlete sme mohli viac spoznať Pána Boha a dozvedieť sa niečo o tom, aký je Jeho pohľad na náš život a mohli sme spoločne stráviť ďalší nezabudnuteľný víkend. Už teraz sa tešíme na ďalší ...

Výletníci

KREŠŤANSKÝ HUMOR

Loví raz jeden farár ryby v Dunaji pod Bratislavským hradom a vytiahne zlatú ryбку. Ako to už zlaté rybky robia, aj táto prosí, že keď ju pustí

späť do vody, splní mu nejaké želanie. Farár sa zadiví, že sa jej chce ísť naspäť do tej špi navej vody, ale potom ju pustí a vysloví svoje pranie:

- *Čo keby si urobila niečo s tou vojnou v Kosove.*
- *Pozri, - odvetí rybka, - ja som len obyčajná malá dunajská zlatá rybka. Vojny – to je na mňa priveľa. Skús si priať niečo iné.*
- *Tak by som si priať, aby moji farníci boli zbožní, trpezliví a milí.*

Rybka sa na chvíľu zamyslí a potom hovorí:

- *A kde je to Kosovo?*

*Vybrala:
Mgr. Erika Domonkošová*

BLAHOŽELÁME

V uplynulom štvrtroku si svoje životné jubileá pripomenuli dvaja naši bývalí presbyteri:

- 16. X. 1943
Ladislav Tóth,
- 6. XII. 1923
Ing. Juraj Miľák.

Obom našim oslávencom srdečne blahoželáme a ďakujeme im za službu, ktorú vykonali a dosiaľ vykonávajú v našom cirkevnom zbore. Nech vám Pán Boh udelí hojnosť svojej milosti a svojho požehnaní.

*Redakčná rada
a vedenie zboru*

